

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ОСВІТИ І НАУКИ В ІНТЕРДИСЦИПЛІНАРНОМУ КОНТЕКСТІ

Матеріали II-ї Міжнародної науково-практичної конференції

WSPÓŁCZESNE TRENDY ROZWOJU EDUKACJI I NAUKI W KONTEKŚCIE INTERDYSCYPLINARNYM

Materiały II Międzynarodowej Konferencji Naukowo-Praktycznej

24 – 25 березня 2016 року
Ченстохова - Ужгород - Дрогобич

24 – 25 marca 2016 roku
Częstochowa - Użhorod - Drohobycz

ПОЛОНІЙНА АКАДЕМІЯ В ЧЕНСТОХОВІ
ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ОСВІТИ І НАУКИ
В ІНТЕРДИСЦИПЛІНАРНОМУ КОНТЕКСТІ**

Матеріали II-ї Міжнародної науково-практичної конференції

24 – 25 березня 2016 року

AKADEMIA POLONIJNA W CZĘSTOCHOWIE
UNIwersytet Narodowy w Użhorodzie
RADA MŁODYCH NAUKOWCÓW
PAŃSTWOWY UNIwersytet Pedagogiczny
IMIENIA IWANA FRANKI W DROHOBYCZU
RADA MŁODYCH NAUKOWCÓW

**WSPÓŁCZESNE TRENDY ROZWOJU EDUKACJI I NAUKI
W KONTEKŚCIE INTERDYSCYPLINARNYM**

Materiały II Międzynarodowej Konferencji Naukowo-Praktycznej

24 – 25 marca 2016 roku

Częstochowa – Użhorod – Drohobycz
Посвіт
2016

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Полонійної академії в Ченстохові
(протокол № 7 від 4 березня 2016 року)*

УДК 371.1:001(08)
ББК 74.04я43
С 91

Сучасні тенденції розвитку освіти і науки в інтердисциплінарному контексті : Матеріали II-ї Міжнародної науково-практичної конференції, 24 – 25 березня 2016 року) / [редактори-упорядники: І. Зимомря, В. Ільницький]. – Ченстохова – Ужгород – Дрогобич : Посвіт, 2016. – 432 с.

ISBN 978-617-7235-86-5

Видання містить доповіді II-ї Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку освіти і науки в інтердисциплінарному контексті». Молоді та досвідчені науковці висвітлюють актуальні питання в галузях педагогіки, психології, мовознавства та літературознавства, мистецтвознавства, історичних, природничих та економічних наук, біології, екології, охорони навколишнього середовища, туризму, фізичного виховання та реабілітації, юриспруденції. Матеріали стануть корисними для широкої наукової громадськості, викладачів, аспірантів, студентів.

УДК 371.1:001(08)
ББК 74.04я43

Редакційна колегія:

Кринські А. – д-р габ, професор; **Пантюк М.П.** – доктор педагогічних наук, професор; **Палінчак М.М.** – доктор політичних наук, професор; **Зимомря І.М.** – доктор філологічних наук, професор; **Ільницький В.І.** – кандидат історичних наук, доцент; **Грибок Н.М.** – кандидат педагогічних наук, доцент; **Дмитрів І.І.** – кандидат філологічних наук, доцент; **Жигайло О.О.** – кандидат психологічних наук, доцент; **Жовтані Р.Я.** – кандидат філологічних наук, доцент; **Малаховська Т.О.** – кандидат хімічних наук, старший науковий співробітник; **Пагула М.В.** – кандидат педагогічних наук, доцент.

Рецензенти:

Скотна Надія Володимирівна – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри практичної психології, ректор Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.

Борисов Вячеслав Вікторович, доктор педагогічних наук, професор Донецького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти.

Астаф'єв Олександр Григорович – доктор філологічних наук, професор кафедри теорії літератури, компаративістики і літературної творчості Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

ISBN 978-617-7235-86-5

© І. Зимомря, В. Ільницький, 2016
© Посвіт, 2016

Гонсалес-Муніс С. Специфіка втілення жіночої тілесності в поезії Сильвії Плат	153
Дашченко Г. Про взаємозв'язок музики та тексту у середньовічній китайській поезії: <i>ци</i> як «наспівна лірика»	154
Дмитрів І. «Молитвослов» у священничому служінні і художній творчості о. Василя Мельника (Лімниченка)	156
Зимомря І. Деякі аспекти ефективності процесу взаємодії національних літератур	158
Зимомря М. Дискурс культурологічної стратегії як визначальна складова естетичної концепції перекладацького світу Івана Франка	162
Зимомря О. Українсько-угорський міжкультурний діалог та його імагологічні виміри	164
Кріль Б. Фольклоризм у політичній казці Івана Франка «Опозиція»	167
Панько О. Фантастичне у рецепції читача-дитини: «Чарлі та Великий Скляний Ліфт» Роальда Дала	168
Рашкі Н. Репрезентація мотиву дитинства у романі «Тасмний сад» Ф. Г. Бернет	170
Сенета М. Христологічна інтерпретація: питання актуалізації методології	172
Сільман К. Гендерний аспект постколоніальних досліджень в есеїстиці Оксани Забужко	174
Сохал А. Аннетте Колб і Клер Голл – про складні дилеми письменниць на помеж'ї культур і епохальних подій	176
Угляр Л. Концепція маскуліності у прозі Тоні Моррісон	178

ПЕДАГОГІКА. ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА

Баруліна Ю. Метод «засвоєння та усвідомлення» у ціннісному становленні учнів старших класів у навчальному процесі	181
Бачієва Л. Метод проектів при навчанні дослідницької діяльності у дистанційній освіті	182
Білецький Р. Мультимедійні презентації як засіб розвитку пізнавальної активності учнів початкової школи	184
Бобилева Я., Тяглова В. Розвиток рухових навичок в учнів загальноосвітніх шкіл-інтернатів з мінімальною мозковою дисфункцією	186
Боделан М. Соціальні послуги в аспекті вуличної соціальної роботи	187
Бойко Г., Гранатюк А. Рольова гра як засіб інтенсифікації навчання учнів початкових класів іноземної мови	189
Борисов В., Борисова С. Можливості підвищення рівня адаптації молоді до праці з позиції соціально-технологічного підходу	191
Бугасць Н. Проблема інтердисциплінарних досліджень у процесі навчання математичної інформатики	192
Булгаков В. Інновації й моделювання у галузі географічної освіти	195
Бутиріна М., Сєрікова Г. Значення гурткової роботи з декоративно-прикладного мистецтва у соціалізації дітей-переселенців	196
Вихор С., Топоренко О. Гендерні аспекти підготовки дівчат-старшокласниць за програмою «Захист Вітчизни» для юнаків	198
Власюк Г. Відеоконтент як компонент мультимедійної технології навчання іноземних студентів на етапі довузівської підготовки	200

медіальними формулами, які у творчій інтерпретації І. Франка мають вигляд «Опозиція стоїть, нюхає, облизується, одним словом орієнтується» [6, т. 20, 33–36].

На системотворчому рівні для оповідання характерне використання тваринних образів. Наприклад, Опозиція «не кусає, не гарчить, а м'явкає», «їсть овес», шеф секційний «кутий остро на всі чотири копита», Рябко Хельт «не м'якенька ліберальна кішка, а товстий, зубатий британ» і т. д. У політичній казці І. Франко широко використовує малі фольклорні жанри: порівняння («Наближається ... обережно, мов до брикливої шкапи» [6, т. 20, 33]), прислів'я та приказки («Як я їй кінця не доїду, то чорт лисий нічого не зробить» [6, т. 20, 35]), прокльони («Нехай з тобою говорить той, хто в болоті трясє» [6, т. 20, 34]).

На мовностилістичному рівні у тексті наявні ідіоматичні вислови та фразеологізми: «ну та й дубова ж у тебе голова» [6, т. 20, 34].

Як свідчить викладений матеріал, фольклоризм у політичній казці І. Франка «Опозиція» присутній на всіх можливих рівнях. Маніпулювання фольклорними сюжетними схемами та традиційними словесними формулами, широке використання паремій дозволило письменнику досягнути ефекту комічності, тонко висміяти тогочасні політичні реалії.

ЛІТЕРАТУРА

1. Денисюк І. О. Розвиток української малої прози XIX – поч. XX ст. / І. О. Денисюк. – Львів : Академічний експрес, 1999. – 267 с.

2. Марчук Г. Новаторство Івана Франка у збагаченні жанрових форм сатиричної прози [Електронний ресурс] / Марчук Г. // Івано-Франківська обласна національна наукова бібліотека ім. І. Франка : офіційний сайт. – Режим доступу : <http://lib.if.ua/franko/1327413372.html> – Дата перегляду : 9.02.2016.

3. Пропп В. Я. Морфологія волшебної сказки / В. Я. Пропп. – Москва : Лабиринт, 2001. – 144 с.

4. Сабат Г. Про свиню, звірячий парламент і встидливу опозицію: сатирично-політичні казки Івана Франка [Електронний ресурс] / Г. Сабат // Івано-Франківська обласна національна наукова бібліотека ім. І. Франка : офіційний сайт. – Режим доступу : <http://lib.if.ua/franko/1327413372.html> – Дата перегляду : 9.02.2016.

5. Українська фольклористика : словник-довідник / [за заг. ред. М. Чернопиского]. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2008. – 447 с.

6. Франко І. Збір. Творів : у 50 т. / І. Франко. – Київ : Наукова думка, 1976 – 1986.

Оксана ПАНЬКО,
м. Ужгород

ФАНТАСТИЧНЕ У РЕЦЕПЦІЇ ЧИТАЧА-ДИТИНИ: «ЧАРЛІ ТА ВЕЛИКИЙ СКЛЯНИЙ ЛІФТ» РОАЛЬДА ДАЛА

За твердженням літературознавців (Л. Скуратовська, М. Славова, М. Ніколаєва), успіх фантастичного пов'язаний, у першу чергу, із пропозицією ірраціонального, дивного, неможливого, умовного, що описує «іншу» дійсність, світ, та легко сприймається дітьми. Крім

того, читання таких творів є корисним, бо стимулює розвиток таких психічних процесів, як уваги, уваги, пам'яті, сприйняття, мислення.

Для трактування поняття «фантастичного» у літературі для дітей пропонуємо розглянути повість Роальда Дала «Чарлі та Великий Скляний Ліфт» (1972). Вказана повість є продовженням літературної казки «Чарлі та шоколадна фабрика», простежуємо дещо спільне між двома текстами, однак новий твір вже відрізняється складністю *композиції, образною системою, омонімічною грою та адресною спрямованістю*. Оскільки твір є фантастичним, то реципієнту пропонують нові виклики – пізнати інший простір, відмінний від попереднього, зустрітися з дивовижними фантастичними героями.

У «Чарлі та Великий Скляний Ліфт» читач має змогу опинитися у двох паралельних світах: космос та потойбічний світ (підземелля фабрики). Кожен з цих локусів розкриває секрети свого існування, які простежуємо через мотив подорожі. Умовно можемо поділити казку «Чарлі та Великий Скляний Ліфт» на дві історії: у космічних подіях йдеться про спробу підкорення Всесвіту людиною та її беззахисність у такому велетенському просторі; щодо пригод у фабриці, то тут простежуємо метафоричне зображення потойбічного світу, що дозволяє збагнути проблеми життя / смерті, молодості / старості. Обидва локуси представлено з урахуванням сприйняття читача-дитини: очікування таємниць, відповідне трактування простору, при якому автор зважив на особливість дитини сприймати історію, образи, події, а не заглиблюватися у логічну послідовність чи правдивість зображеного.

Значущість для сприйняття читача-дитини фантастичного твору полягає у його впливовості, що максимально враховано Роальдом Далом. Читачу вдається збагнути інший, нереальний локус через поняття Ксенотопії, Дивосвіту, що є основним компонентом фантастичних творів. *«Ксенотопічний світ з його дивацтвом і неоднозначністю стимулює мозкову активність... Чим складніше і вимогливіше є орієнтування у можливому світі, тим краще для мозку. Дійсно, зустрівши зовсім незрозумілий світ, мозок здається і переключиться на діяльність, що має більше смислу»* [1].

Пасажири Великого Ліфту опиняються у космосі і стають свідками, учасниками важливих історичних подій: мандрівники першими потрапляють на борт Космічного Готелю та рятують Всесвіт від Кнідів. Чарівна машина Віллі Вонки була: *«захисна від шоку, водозахисна, кулезахисна, бомбозахисна та Кнідозахисна»* [2, 74].

Зустріч у готелі страшних Кнідів суголосна з подібним розігруванням теми зустрічі з чарівними істотами. Вони, можливо, є метафоричним зображенням людей, які «вдираються» на чужу територію, не поважають закони соціуму. Таке авторське трактування безмежного простору космосу імпонує реципієнту, бо спирається в описі невідомого локусу на поняттях «ігрового», «ірраціонального» та «фантастичного».

Продовження пригод відбувається уже у стінах фабрики. Важливим у цьому локусі є представлення явища чуда, що є обов'язковим кодом у літературі для дітей. У цій частині твору увагу читача привертає Вонка-Віт та Віта-Вонк – вітаміни молодості чи старості. Тут відчутне авторське трактування дії та виготовлення зілля, взяте з народної творчості. Опис створення ліків простежуємо у багатьох творах Роальда Дала, і спільним для них є «авторський рецепт», зачаровуючий читача унікальним комбінуванням, поєднанням непоєднуваного. Мотив

змішування відповідає дитячому розумінню природи чарів – мусить бути таке пояснення, що влаштовує читача, відповідає його сприйняттю.

Ключовим етапом подорожі фабрикою є проникнення у Мінусленд, територію, яка асоціюється у Чарлі не тільки з підземеллям, а й із потойбічним світом. У тексті наявні «підказки», які інформують читача, роблять повість зрозумілою. Автор передає відчуття небезпеки, загрози, страху і серед цих умов потрібно діяти. Пошуки зниклої Джорджини, блукання у просторі підземного світу, невизначеність, туман символізують пізнання людиною себе, коли часто треба діяти навмання, інтуїтивно.

Фантастичній повісті Роальда Дала «Чарлі та Великий Скляний Ліфт» властиве ідеальне врахування образу свого реципієнта. Дитина здатна сприйняти фантастичний простір також з огляду на «когнітивні виклики» (термін Марії Ніколаєвої).

На нашу думку, побудова тексту дає можливість читачеві виокремити такі складові: *фантастичне змалювання космосу* та пригод у ньому розширює світогляд читача, «примушує» його мислити та уявляти; *гумористичне* представлення дій всього американського уряду розважає реципієнта, слугує контрастом для розуміння значимості дій головних героїв; *подорож у простір фабрики* розширює уявлення реципієнта про функціонування іншого, підземного середовища; обов'язковим є *мотив зустрічі* з інопланетними, потойбічними створіннями, що є в космосі, Мінусленді; вдалим є висвітлення мотиву *комбінування* винаходів Віллі Вонки; тема *порятунку* привертає увагу читача, бо значну роль виконує Чарлі – дитина, що є майже одного віку з читачем.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ніколаєва М. Лекція проф. Марії Ніколаєвої (Кембриджський університет) в рамках Міжнародного семінару «Література для дітей та юнацтва в Україні: між західним та східним канономом» з нагоди відкриття курсу лекцій Центру Дослідження Літератури для Дітей та Юнацтва «Історія та теорія літератури для дітей та юнацтва» (Західний науковий центр НАНУ та МОНУ) [Електронний ресурс] / Марія Ніколаєва. – Режим доступу : <http://urccyl.com.ua/naukova-diialnist-literatura-dity-chas/leksiji/>. – Назва з екрану.

2. Dahl R. Charlie and The Great Glass Elevator / Roald Dahl. – London : Puffin, 1995. – 208 p.

Наталія РАШКІ,

м. Ужгород

РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ МОТИВУ ДИТИНСТВА У РОМАНІ «ТАЄМНИЙ САД» Ф. Г. БЕРНЕТ

На сучасному етапі літературознавство оперує чималою кількістю наукових студій, присвячених теорії та функціонуванню мотивів (А. Бем, О. Білецький, О. Веселовський, Б. Гаспаров, Є. Мелетинський, В. Пропп, Б. Путілов, В. Руднев, І. Силантьєв, В. Тюпа, О. Фрейденберг та ін.). Невід'ємною складовою прозових творів Ф. Г. Бернет постає саме мотив дитинства, дослідження якого залишається актуальним і маловивченим у літературознавстві.

У літературознавстві мотив (франц. *motif*, від лат. *motus* – рух) – тема ліричного твору або неподільна смислова одиниця, з якої складається фабула (сюжет): мотив відданості

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ
РОЗВИТКУ ОСВІТИ І НАУКИ В
ІНТЕРДИСЦИПЛІНАРНОМУ КОНТЕКСТІ**

**Матеріали II-ї Міжнародної
науково-практичної конференції**

24 – 25 березня 2016 року

**WSPÓŁCZESNE TRENDY ROZWOJU
EDUKACJI I NAUKI W KONTEKŚCIE
INTERDYSCYPLINARNYM**

**Materiały II Międzynarodowej Konferencji
Naukowo-Praktycznej**

24 – 25 marca 2016 roku

*Редактори-упорядники – Іван Зимомря, Василь Ільницький
Макетування та верстка – Василь Герман
Дизайн обкладинки – Олег Лазебний*

*Редакція не завжди поділяє думки авторів, за зміст, достовірність
інформації та точність цитувань відповідальності не несе.
При передруці статтей посилання на збірник є обов'язковим.*

Здано до набору 01.03.2016 р. Підписано до друку 17.03.2016 р.
Гарнітура Times. Формат 60x84 1/16.
Друк офсетний. Папір офсетний.
Ум. друк. арк. 25,11. Зам. № 389
Наклад 300 примірників

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців,
виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції Серія ДК № 2509 від 30.05.2006 р.

Друк ПП «ПІСВІТ»

Адреса: вул. І. Мазепи, 7, м. Дрогобич, 82100 Україна
тел. факс (03244) 2-23-35, тел.: 3-38-50, 2-23-76.
E-mail: posvitdruk@gmail.com